

*Rajmund
Kuczma*

RAJMUND KUCZMA

- WYCIĄG -

ZIELEŃ W DAWNEJ BYDGOSZCZY

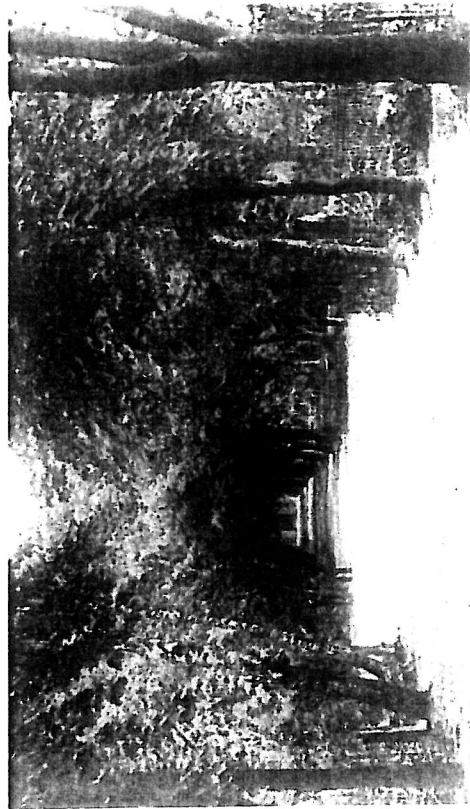

Bydgoszcz 1995
Instytut Wydawniczy „Świadek”

ZIELEŃ W DAWNEJ BYDGOSZCZY

Park Ludowy im. Wincentego Witosa

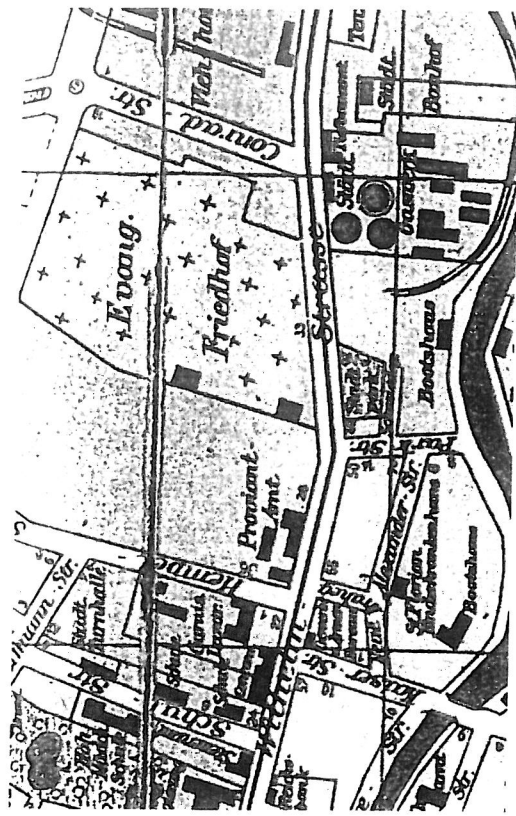
Park założony jest na miejscu cmentarza Ewangelickiej Gminy Zjednoczonej. Cmentarz pochodził z roku 1778 i mieścił się przy ul. Jagiellońskiej 31-33; zajmował powierzchnię 7 ha; istniała kaplica pogrzebowa i dom zarządcy. Z trzech stron wykonano ceglane ogrodzenie z dwoma wejściami

Cmentarz gminy ewangelickiej przy ul. Jagiellońskiej w początkach XX wieku

od strony Ks. Ryszarda Markwarta. Dwa główne wejścia od ulicy Jagiellońskiej, stanowiły bramy z kutych prętów żelaznych, ogrodzenie także było z prętów na ceglanej podmurówce i słupków. Od bram prowadziły drogi ośmiometrowej szerokości, wysadzone lipą wąskolistną, które biegiły równoległe do siebie i prowadziły przed kaplicę – umieszczoną w środku cmentarza. Tam znajdował się duży plac, od którego rozchodziły się drogi, dzieląc cmentarz na kwatery. Wokół placu rosły dęby, kasztanowce, a przy kwaterach: buk zwyczajny o formie zwisłej, dąb omszony, dąb bezszypułkowy, dąb czerwony, grochodrzew, brzoza, lipa szerokolistna. Droga okólna wzdłuż granic cmentarza była wysadzona

świerkiem pospolitym, świerkiem kłującym i świerkiem białym, a w pobliżu domu zarządcy – ogrodnika roso 10 drzew katalpy zwyczajnej. Na terenie cmentarza w roku 1938 było 66 gatunków drzew i krzewów.

Cmentarz gminy ewangelickiej i ogród im. Władysława Jagiełły przy ul. Jagiellońskiej – (Wilhelm Strasse) Wycinek planu miasta z 1906 roku.

Cmentarz zlikwidowano w latach 1951–1952. Ostatnia ekshumacja pozostałości kostnych odbyła się w roku 1956 na cmentarz Ewangelicko-Augsburski pw. św. Zbawiciela przy ulicy Zaświat 6. W czasie likwidacji cmentarza zniszczono wiele pięknych nagrobków, rzeźb, płaskorzeźb i katakumb, między innymi pięknymi grobowiec rodzinny i miejsce spoczynku Teodora Gottlieba von Hippel – niemieckiego działacza społeczno-narodowego.

Po likwidacji cmentarza zorganizowano Park Ludowy o powierzchni 6 ha. 3 czerwca 1984 roku odsłonięto pomnik Wincentego Witosa, autorstwa Witolda Marciniaka. Od tego czasu jest to Park Ludowy im. Wincentego Witosa.